

De gemeenteraad van Wijchen

16 7A 245 Politiek

Geamendeerd aangenomen

Beslisnota

Rapport Rekenkamercommissie Evaluatieonderzoek belastingssamenwerking Munitax

Wijchen, 3 november 2016

Geachte leden van de raad,

Beslispunten

1. In te stemmen met de conclusies van het onderzoeksrapport:
 - a. Door het ontbreken van expliciete doelstellingen en een heldere nulmeting is het verwerkelijken van de doelstelling niet te monitoren.
 - b. Toetreding door nieuwe gemeente heeft het bereiken van de doelstelling kwaliteitsverbetering belemmerd.
 - c. De feitelijke toetsing van het bereiken van gestelde doelen is beperkt mogelijk.
 - d. Het dienen als vliegwiel voor samenwerking is niet gerealiseerd.
 - e. In de aanloop naar de samenwerking is de gemeenteraad van Wijchen niet geïnformeerd
 - f. De informatievoorziening aan de raad over het functioneren van de belastingssamenwerking is beperkt.
 - g. De informatievoorziening is afdoende voor bestuurlijke sturing, maar onvoldoende voor ambtelijke financiële controle.
 - h. De impact voor sturing op de samenwerking had een beperkte rol in de bestuurlijke keuze voor het construct.
 - i. De gemeenschappelijke regeling en de Dienstverleningsovereenkomst bieden voldoende kaders in geval van reguliere taakuitvoering.
 - j. Door het ontbreken van kaders voor informatievoorziening is de raad beperkt in staat tot controleren.
 - k. De combinatie van de formele juridische inrichting en specifieke lokale invulling zorgt voor een diffuse (bestuurlijke) aansturing van het samenwerkingsconstruct met onduidelijke verantwoordelijkheden en bevoegdheden.
 - l. De ambtelijke sturing en betrokkenheid is nu op het goede niveau.
2. In te stemmen met de aanbevelingen voor de belastingssamenwerking van het onderzoeksrapport:
 - a. Het college te verzoeken om de (samenwerkings)doelstellingen te concretiseren en te monitoren.
 - b. Het college te verzoeken om een meerjarig perspectief voor de belastingssamenwerking te schetsen.

- c. Het college te verzoeken om met een voorstel te komen met daarin afspraken die het college wil maken met de raad over de informatievoorziening over de belastingsamenwerking.
 - d. Als raad onderling werkafspraken maken over het houden van grip op de belastingsamenwerking.
3. In te stemmen met de aanbevelingen voor bestaande en toekomstige samenwerkingen tussen gemeenten en deze als volgt uit te werken:
- a. Het college te verzoeken om een nota Verbonden partijen en maatschappelijke partners op te stellen.
 - b. Het college te verzoeken om deze nota Verbonden partijen en maatschappelijke partners in september 2017 voor te leggen aan de raad.
 - c. De raad adviseert uiterlijk maart 2018 aan de gemeenteraad die na de verkiezingen in maart 2018 wordt geïnstalleerd over de wenselijkheid om de nota Verbonden partijen en maatschappelijke partners op te nemen als paragraaf of paragrafen in de programmabegroting.
 - d. De Auditcommissie klankbord en rapporteur laten zijn voor de uitwerking van de nota, de samenwerkingswijzer en de daarbij horende formats voor rapportage aan de raad.
- ~~In te stemmen met de aanbevelingen voor de bestaande en toekomstige samenwerking:~~
- ~~e. Formuleer als raad een algemene visie op intergemeentelijke samenwerking.~~
 - ~~f. Het college de opdracht te geven om voor vrijwillige bestaande en nieuwe samenwerkingsverbanden een meerjarig perspectief in beeld te brengen.~~
 - ~~g. Stel als raad een algemeen afwegingskader op voor het aangaan van nieuwe en het monitoren van bestaande samenwerkingsverbanden.~~
 - ~~h. Het college te verzoeken om zowel voor bestaande als toekomstige samenwerkingsverbanden de samenwerkingsdoelstellingen te concretiseren.~~

Inleiding

De gemeenteraad van Wijchen heeft een Rekenkamercommissie. De Rekenkamercommissie doet onderzoek voor de raad naar de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van het uitgevoerde beleid.

In verband met een te nemen besluit door de raad over de constructie waarin de ambtelijke samenwerking met Druten wordt gegoten, heeft de Rekenkamercommissie besloten om de belastingsamenwerking Munitax te onderzoeken.

Tijdens het onderzoek is Mark Wintjes als lid van de Rekenkamercommissie terug getreden, omdat hij in de vorige collegeperiode bestuurlijk betrokken is geweest bij de belastingsamenwerking Munitax. De rekenkamercommissie heeft het CDA aangeboden een vervanger te laten benoemen door de raad gedurende de looptijd van dit onderzoek. Het CDA heeft besloten hier geen gebruik van te maken.

Voor het onderzoek is de volgende centrale vraag geformuleerd:
Welke lessen kunnen worden geleerd uit de belastingsamenwerking Munitax voor de sturing (door organisatie, college en raad) op bestaande samenwerkingsverbanden en toekomstige samenwerkingsinitiatieven.

De Rekenkamercommissie heeft onderzoeksbureau Seinstra Van de Laar de opdracht gegeven om het onderzoek uit te voeren. Het onderzoek is gestart in juli 2016 en in oktober 2016 afgerond.

De Rekenkamercommissie hecht eraan om te benadrukken dat het onderzoek een beoordeling betreft van de kaderstelling en controle op de belastingsamenwerking Munitax door de gemeente Wijchen en geen doorlichting van de bedrijfsvoering van de organisatie die Munitax is.

Beoogd effect

Het rapport wil er aan bijdragen dat het gevoel van eigenaarschap van intergemeentelijke samenwerking bij raad, college en ambtelijke organisatie toeneemt.

Argumenten

1.1 De conclusies geven belangrijke leerpunten weer voor de raad, het college en de ambtelijke organisatie om tot een verbetering te komen van kaderstelling, (be)sturing en controle van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden.

2.1 De aanbevelingen geven de raad handvatten om met het college tot afspraken te komen over (meerjarige) doelstellingen voor de belastingsamenwerking en de informatievoorziening over de (ontwikkelingen bij de) belastingsamenwerking.

2.2 Het onderzoeksrapport doet een voorstel hoe de raad zelf tot werkafspraken kan komen om grip te krijgen en te houden op de belastingsamenwerking.

3.1 In een tijd waarin regionale samenwerking tussen gemeenten steeds belangrijker wordt, beveelt de Rekenkamercommissie aan dat de raad van Wijchen zich actief gedraagt, door een visie en een afwegingskader op te stellen, waaraan de raad (de ontwikkeling van) huidige samenwerkingsverbanden en toekomstige samenwerkingsverbanden kan toetsen.

3.2 De Rekenkamercommissie beveelt ook aan dat de raad een frisse kijk geboden wordt op de samenwerkingsverbanden die er al zijn, doordat het college de doelstellingen concretiseert voor samenwerkingsverbanden en een meerjarig perspectief in beeld brengt voor vrijwillige bestaande en nieuwe samenwerkingsverbanden.

Kanttekeningen

3.1 Wijchen neemt momenteel deel in circa 34 samenwerkingsverbanden. De Rekenkamercommissie kan zich voorstellen dat die niet allemaal tegelijk uitgebreid doorgelicht kunnen worden. De Rekenkamercommissie stelt voor dat de raad aan het college een plan van aanpak vraagt met

daarin een tijdpad van de door te lichten samenwerkingsverbanden, verspreid over een periode van drie jaar en startend met het samenwerkingsverband waar de gemeente Wijchen op basis van de Wijchense begroting de hoogste financiële bijdrage aan levert.

Financiën

De Rekenkamercommissie gaat ervan uit dat de uitwerking van de aanbevelingen in het kader van een continu verbeterproces van het betrokken samenwerkingsverband binnen de meerjarenbegroting past. Mocht dat niet mogelijk zijn, dan stelt de rekenkamercommissie voor dat het college daartoe een voorstel doet aan de raad.

Uitvoering

De Rekenkamercommissie is geïnformeerd over een gesprekstafel extra die op 10 november plaatsvindt over regionale samenwerking. Die gesprekstafel extra heeft als werktitel "Een volgende stap". De Rekenkamercommissie hoopt met de conclusies en aanbevelingen uit dit rapport een bijdrage te leveren aan die volgende stap, voor zowel raad als college als ambtelijke organisatie.

Bijlage

Rapport "Evaluatieonderzoek belastingsamenwerking Munitax"

Gerelateerde stukken

Zie bijlage A Documenten in het rapport "Evaluatieonderzoek belastingsamenwerking Munitax".

Rekenkamercommissie van de raad van Wijchen,

De secretaris,

De voorzitter,

De gemeenteraad van Wijchen

16 7A 245 Politiek

Geamendeerd aangenomen

Raadsbesluit

Rekenkamercommissierapport Evaluatieonderzoek belastingssamenwerking Munitax

De raad van de gemeente Wijchen;

Gelet op:

gelezen het voorstel van de Rekenkamercommissie van:
3 november 2016

besluit:

1. In te stemmen met de conclusies van het onderzoeksrapport:
 - a. Door het ontbreken van expliciete doelstellingen en een heldere nulmeting is het verwerklijken van de doelstelling niet te monitoren.
 - b. Toetreding door nieuwe gemeente heeft het bereiken van de doelstelling kwaliteitsverbetering belemmerd.
 - c. De feitelijke toetsing van het bereiken van gestelde doelen is beperkt mogelijk.
 - d. Het dienen als vliegwiel voor samenwerking is niet gerealiseerd.
 - e. In de aanloop naar de samenwerking is de gemeenteraad van Wijchen niet geïnformeerd
 - f. De informatievoorziening aan de raad over het functioneren van de belastingssamenwerking is beperkt.
 - g. De informatievoorziening is afdoende voor bestuurlijke sturing, maar onvoldoende voor ambtelijke financiële controle.
 - h. De impact voor sturing op de samenwerking had een beperkte rol in de bestuurlijke keuze voor het construct.
 - i. De gemeenschappelijke regeling en de Dienstverleningsovereenkomst bieden voldoende kaders in geval van reguliere taakuitvoering.
 - j. Door het ontbreken van kaders voor informatievoorziening is de raad beperkt in staat tot controleren.
 - k. De combinatie van de formele juridische inrichting en specifieke lokale invulling zorgt voor een diffuse (bestuurlijke) aansturing van het samenwerkingsconstruct met onduidelijke verantwoordelijkheden en bevoegdheden.
 - l. De ambtelijke sturing en betrokkenheid is nu op het goede niveau.
2. In te stemmen met de aanbevelingen voor de belastingssamenwerking van het onderzoeksrapport:

- a. Het college te verzoeken om de (samenwerkings)doelstellingen te concretiseren en te monitoren.
 - b. Het college te verzoeken om een meerjarig perspectief voor de belastingsamenwerking te schetsen.
 - c. Het college te verzoeken om met een voorstel te komen met daarin afspraken die het college wil maken met de raad over de informatievoorziening over de belastingsamenwerking.
 - d. Als raad onderling werkafspraken maken over het houden van grip op de belastingsamenwerking.
3. In te stemmen met de aanbevelingen voor bestaande en toekomstige samenwerkingen tussen gemeenten en deze als volgt uit te werken:
- a. Het college te verzoeken om een nota Verbonden partijen en maatschappelijke partners op te stellen.
 - b. Het college te verzoeken om deze nota Verbonden partijen en maatschappelijke partners in september 2017 voor te leggen aan de raad.
 - c. De raad adviseert uiterlijk maart 2018 aan de gemeenteraad die na de verkiezingen in maart 2018 wordt geïnstalleerd over de wenselijkheid om de nota Verbonden partijen en maatschappelijke partners op te nemen als paragraaf of paragrafen in de programmabegroting.
 - d. De Auditcommissie klankbord en rapporteur laten zijn voor de uitwerking van de nota, de samenwerkingswijzer en de daarbij horende formats voor rapportage aan de raad.
- In te stemmen met de aanbevelingen voor de bestaande en toekomstige samenwerking:
- a. — Formuleer als raad een algemene visie op intergemeentelijke samenwerking.
 - b. — Het college de opdracht te geven om voor vrijwillige bestaande en nieuwe samenwerkingsverbanden een meerjarig perspectief in beeld te brengen.
 - c. — Stel als raad een algemeen afwegingskader op voor het aangaan van nieuwe en het monitoren van bestaande samenwerkingsverbanden.
 - d. Het college te verzoeken om zowel voor bestaande als toekomstige samenwerkingsverbanden de samenwerkingsdoelstellingen te concretiseren.

Aldus besloten door de gemeenteraad in zijn openbare vergadering van 30 maart 2017

De voorzitter,

De griffier,